

MAGYAR GYÁRIPAR

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

UKRAJNAI HÁBORÚ

súlyos gazdasági következmények
megugró inflációval, akadozó
ellátással

LXII. ÉVFOLYAM, 2022. 2. SZÁM

3. oldal

MGYOSZ Café
2022, az év, amikor
minden megtörténhet
a világban

11. oldal

Női kvóta
Az Európai Unió tőzsdei
cégeiben a vezetői posztok
40 százalékára

14. oldal

Európai Unió
Kétmilliárd euró
fenntartható helyre-
állításra

17. oldal

TARTALOM

FÓKUSZBAN

- Ukrajnai háború: súlyos gazdasági
következmények megugró inflációval,
akadozó ellátással 3
- REPowerEU: Közös európai fellépés
a megfizethetőbb, biztonságosabb,
fenntarthatóbb energiáért 9

MGYOSZ-HÍREK

- MGYOSZ Café: Mindenki rá van szorulva
a globális együttműködésre, még a
legnagyobb játékos is 11

AKTUÁLIS

- Több mint 80 ezer vállalkozás működik
ma hazánkban tisztán nőkből álló
menedzsmenttel 13
- Női kvóta jön az Európai Unióban 14

NAGYÍTÁS

- Magyar-Szerb Üzleti Tanács: sok üzleti
lehetőség van még a Balkánon 15

EURÓPAI UNIÓ

- Magyar beruházástámogatási program:
Két milliárd euró fenntartható
helyreállításra 17
- Februárban 6,7 százalékkal csökkent az új
autók forgalomba helyezése az EU-ban. . 19
- Februárban újabb rekordot ért el
az euróvezeti infláció 20

KÖNYVJELZŐ

- Van jövője a munkának – másként,
máshol 21

**A MAGYAR GYÁRIPAR
az MGYOSZ hivatalos havilapja**

Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok
Országos Szövetsége

Szerkesztőség:

1054 Budapest, Széchenyi rakpart 3.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

Layout és képszerkesztés: Csávás Viktória

Címlapkép: istock.com

Hirdetésfelvétel: klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193

Tisztelt Hölgyem, Uram!

Budapest, 2022. március 21.

Valamennyien megdöbbenéssel figyeljük a szomszédunkban folyó háborút, látjuk a pusztítást, az értelmetlen és semmivel sem indokolható agressziót.

A háború az emberéleteken túl komoly anyagi károkkal és áldozatokkal is jár, amelyek enyhítésére már eddig is sok magyar szervezet és magánszemély nyújtott különböző formában segítséget.

Az MGYOSZ-t a napokban levélben megkereste az Ukrán Munkaadók Szövetsége, a Federation of Employers of Ukraine (FEU) kérve, hogy lehetőségeinkhez mérten biztosítsunk számukra segélyszállítmányok révén támogatást.

Úgy véljük, szövetségünk egy humanitárius összefogással, a szinte minden szükséges eszközben, élelmiszerben, gyógyszerben hiányt szenvedő polgári lakosság, a nők, gyermekek, ukrán állampolgárok megsegítéséhez egy közös felajánlással, ennek megszervezésével tud hozzájárulni.

Kérjük, ezért az **ukrajna@mgyosz.hu** email címen jelezzék fentiekre vonatkozó felajánlásaikat, javaslataikat: miként, mivel és hogyan tudunk közösen hozzájárulni a kialakult humanitárius helyzet enyhítéséhez.

Gyors és pozitív válaszukat megköszönve,

Üdvözlettel:

Wimmer István
főtitkár

UKRAJNAI HÁBORÚ: súlyos gazdasági következmények megugró inflációval, akadozó ellátással

Az ukrán-orosz háború több mint 1 százalékpontot vehet el a világgazdaság idei növekedéséből és 2 százalékponttal megdobjhatja az inflációt – állapítja meg a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD). Egyelőre nem látni a háború végét, így a károk teljes nagysága, és a gazdasági következmények is nehezen becsülhetők.

OECD: A HÁBORÚ SÚLYOSBÍJTJA AZ ELLÁTÁSI LÁNCOK VILÁGJÁRVÁNY OKOZTA ZAVARAIT

A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetnek (OECD) az ukrainai háború gazdasági és társadalmi hatásairól és politikai következményeiről készített első értékelésében úgy fogalmazott, hogy Oroszország inváziója humanitárius válságot okozott Ukrajnában, élelketek, otthonokat és infrastruktúrát tönkretéve, miközben megzavarta a globális gazdasági fellendülést a koronavírus-járvány után – ismerteti a jelentést az MTI.

Az OECD honlapjára felkerült értékelésében a párizsi székhelyű szervezet megjegyezte, hogy a nyersanyagárak meredeken emelkedtek. Oroszország és Ukrajna együttesen a világ búzaexportjának körülbelül egyharmadát adja, és fontos műtrágya- és ipari fém-, például nikkel- és palládiumtermelők. A búza, a kukorica és a műtrágya ellátászavarai az éhezést és az élelmiszer-ellátás bizonytalanságát növelhetik világszerte. A fémáruk szárnyalása számos iparágat érinthet, például a repülőgép-, autó- és chipgyártást.

Az OECD rámutatott arra, hogy mivel Oroszország adja a világ földgáztermelésének mintegy 16 százalékát és a kőolaj 11 százalékát, az energiaárak riasztóan megugrottak. Európa különösen nagymértékben függ az orosz gáztól és kőolajtól. A gáz azonnali ára Európában jelenleg több mint tízszerese az egy évvel ezelőttinek, miközben az olaj ára csaknem megkétszereződött ugyanebben az időszakban. Az ársokk érinti a háztartásokat és világszerte megzavarja az áruk és szolgáltatások termelését.

Mathias Cormann, az OECD főtitkára az érkező ismertetésekor azt mondta, hogy a háború következtében szűkülő nyersanyag-ellátás tovább súlyosbítja az ellátási láncok világgárvány okozta zavarait, amelyek egy ideig ránehezedenek a fogyasztókra és a vállalkozásokra is. Hozzátette: Az Európai Unió jelentősen támaszkodik Oroszországra az energiaellátás terén. Az EU kőolajimportjának 27 százaléka, földgázimportjának 41 százaléka és szilárd tüzelőanyag-importjának 47 százaléka Oroszországból származik. Néhány évbe fog telni ennek a függőségnek a teljes ellensúlyozása és az

Forrás: Palácio do Planalto

Mathias Cormann,
az OECD főtitkára

**OROSZORSZÁG
ELVESZÍTI
„A LEGNAGYOBB
KEDVEZMÉNYBEN
RÉSZESÍTETT
NEMZET” STÁTUSZT**

Az EU – a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) más tagjaival együtt – arról állapodott meg, hogy az orosz termékek és szolgáltatások többé nem részesülnek a legnagyobb kedvezményes elbánásban az uniós piacokon. Erre a G7-tagok március 11-i bejelentését követően került sor. A megállapodás felfüggeszti azokat a jelentős előnyöket, amelyeket Oroszország WTO-tagként élvez.

európai energiabiztonság megteremtése, de a cselekvést már most el kell kezdeni.

Az OECD szerint az orosz invázió okozta helyzetben átmeneti, jól időzített és jól célzott fiskális intézkedésekre van szükség a válság fogyasztókra és vállalkozásokra gyakorolt azonnali hatásainak az enyhítésére. Az OECD értékelése szerint a GDP 0,5 százalékának megfelelő értékű jól célzott kormányzati fiskális intézkedések lényegesen mérsékelhetik a válság gazdasági hatását anélkül, hogy az inflációt érdemben növelnék.

A nemzetközi szervezet értékelése szerint a háború rávilágított az Oroszországtól való függés minimalizálásának fontosságára, a kulcsfontosságú importok, az energiaforrások diverzifikálása, valamint a fosszilis tüzelőanyagokról való átállás felgyorsítása a megújuló energiákba való nagyobb befektetések révén.

**LONDONI ELEMZŐK: INFLÁCIÓS SOKKOT
OKOZNA EURÓPÁBAN AZ OROSZ GÁZ- ÉS
OLAJSZÁLLÍTÁSOK LEÁLLÍTÁSA**

Londoni pénzügyi elemzők szerint Európában inflációs sokkot, az orosz gazdaságban összeomlászerű recessziót okozna, ha az ukrajnai háború miatt érvényesített szankciók közé bekerülne az orosz földgáz és a nyersolaj importjának betiltása.

A *Capital Economics*, az egyik legnagyobb londoni pénzügyi-gazdasági elemzőműhely legújabb tanulmányában közölte: modellszámításai szerint az orosz földgáz- és nyersolajszállítások leállításánál az irányadó észak-tengeri Brent olajfajta hordónkénti ára rövid távon 160 dollárra, a földgáz európai szabadpiaci ára megawattóránként 300 euróra szökne fel.

A földgáz- és a nyersolajexport tavaly Oroszország hazai össztermékének (GDP) 15 százalékát, a teljes orosz áruexport felét tette ki. A *Capital Economics* londoni elemzői közölték: számításai szerint az olaj- és a földgázexport leállása esetén az orosz GDP-érték 25 százalékkal zuhanna az idén, a rubel további 35 százalékkal gyengülne a dollárhoz képest és elérné a 200 rubel/dollár

árfolyamot. Az elemzés szerint ebben az esetben a tizenkét havi oroszországi infláció jóval meghaladná a 30 százalékot, és az orosz jegybanknak nem lenne sok más lehetősége, mint az, hogy 35-40 százalékra emelje alapkamatát a jelenlegi 20 százalékról. E forgatókönyv megvalósulása esetén a nagy, fejlett ipari gazdaságokban – a tavalyról érvényesülő, ellenható bázishatásokkal együtt is – 8 százalékig emelkedne az idén az inflációs ütem a januárban mért 5,8 százalékról.

A fejlett gazdaságokban az idei egész évi átlagos infláció is 6 százalék lenne, és 2022 végén a fogyasztói árindex csaknem 5 százalékkal haladna meg az egy évvel korábbit – áll a *Capital Economics* tanulmányában. A cég londoni elemzői hangsúlyozzák: ez a kétszerese lenne annak az inflációs ütemnek, amelyet az Ukrajna elleni orosz invázió előtt 2022 végére valószínűsítettek a globális fejlett ipari térségben.

A *Bank of America* globális pénzügyi szolgáltató csoport londoni kutatási részlegének (BofA Global Research) elemzői átfogó tanulmányukban közölték: alapeseti forgatókönyvük az idén 13 százalékos GDP-zuhanást valószínűsít Oroszországban, és a ház jövőre is csak 6 százalékos orosz gazdasági növekedéssel számol, így az orosz gazdaság 2023-ban is a mély depresszió állapotában lesz – ismerteti a jelentést az MTI. A BofA Global Research londoni elemzőinek várakozása szerint mindezt 20 százalékra gyorsuló éves átlagos oroszországi infláció kíséri az idén.

A cég tanulmánya szerint az ukrajnai háború nyomán érvényesített szankciós intézkedések az euróövezeti gazdaságra is visszahatnak. A ház felülvizsgált előrejelzésében az eddigi 3,5 százalékról 2,8 százalékra rontotta az idei euróövezeti gazdasági növekedésre szóló prognózisát, és 2,2 százalékról 1,7 százalékra csökkentette a 2023-ra adott valutauniós növekedési előrejelzését.

A BofA Global Research elemzői az eddiginél 160 bázisponttal magasabb, 6 százalékos idei átlagos inflációs ütemmel számolnak az euróövezetben. Alapeseti előrejelzésük szerint a Brent nyersolaj hordójának árfolyama 130 dolláron, a

borúlátó forgatókönyv megvalósulása esetén 170 dolláron tetőzik az idei második negyedévben.

LONDONI ELEMZŐK: AZ OROSZ BANKRENDSZER A VÁRTNÁL JOBBAN ÁLLJA A SZANKCIÓK SZORÍTÁSÁT

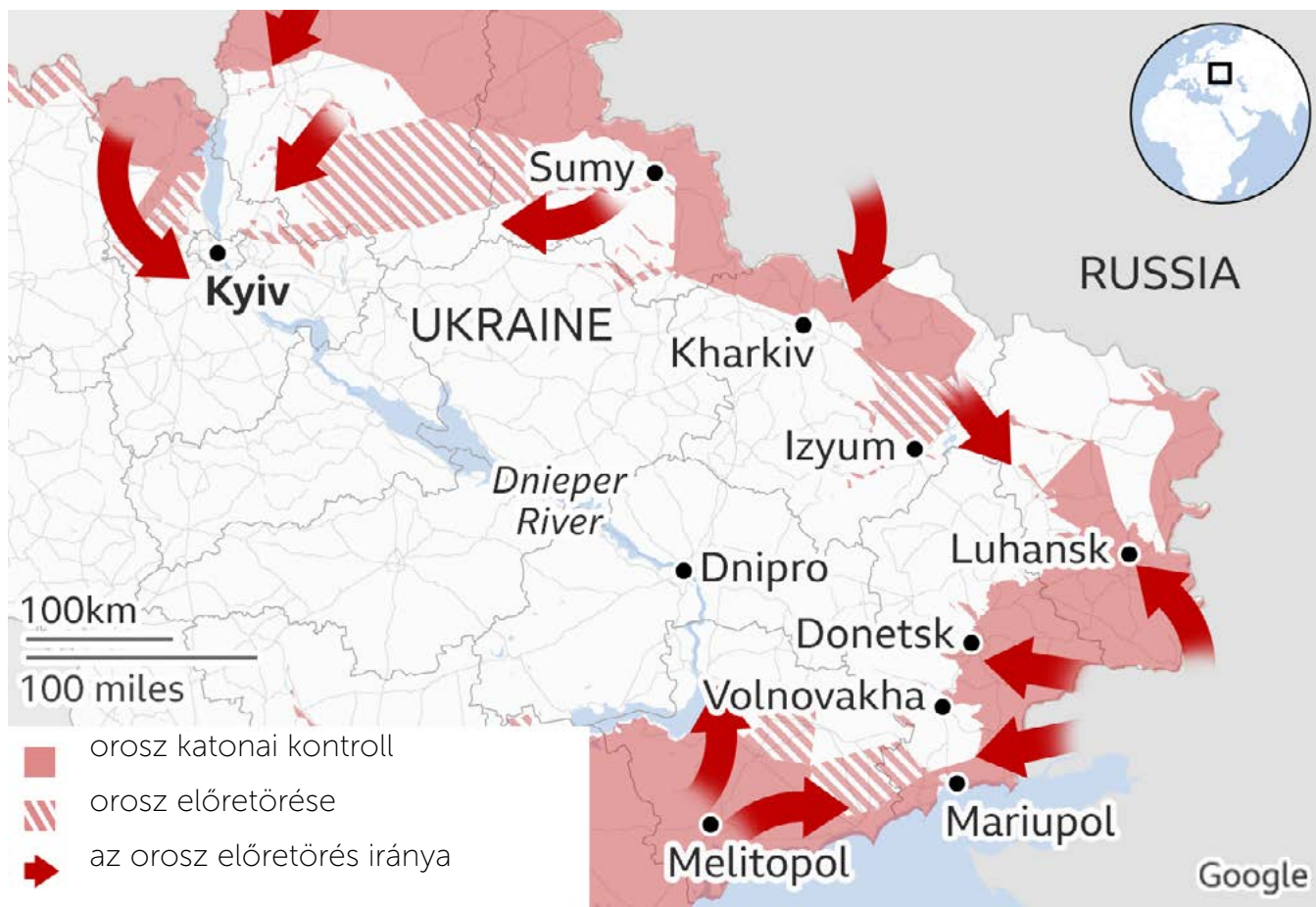
Londoni pénzügyi elemzők szerint a jelentős, széles körű és időben meghozott szakpolitikai támogató intézkedéseknek köszönhetően a vártnál jobban viseli az orosz bankrendszer az ukrajnai háború miatt érvénybe léptetett súlyos nyugati szankciók szorítását, bár a bankoknak a továbbiakban növekvő hitelvesztésekkel kell számolniuk a reálgazdasági környezet romlása miatt.

A *Capital Economics* március 16-án bemutatott tanulmánya szerint a legnagyobb orosz bankok tőketartaléka elégségesnek tűnik nagy veszteségek elviseléséhez is. A ház szerint elképzelhető az a forgatókönyv, hogy a nem teljesítő kinnlevőség-állomány (NPL) az orosz bankrendszer teljes követelési portfóliójának 20 százalékára emelkedik a jelenlegi 8 százalékról, de ez is az orosz hazai össztermék (GDP) mindössze 1-2 százalékának megfelelő mértékű tőkepótlást tenne szükségessé. A cég londoni elemzői kiemelik, hogy az orosz bankok az elmúlt években

a világ legjövödelmezőbb pénzügyi intézetei közé tartoztak: eszközarányos nettó megtérülésük 2,1 százalék, nettó eredményük 2400 milliárd rubel (33 milliárd dollár) volt 2021-ben; ez az eddigi éves rekord.

A mostani környezet azonban már sokkal kevésbé kedvező a jövödelmezőség szempontjából, tekintettel a hitelügy valószerűsíthető elapadására és a hozamgörbe inverzzé válására – áll a *Capital Economics* elemzésében. A tanulmány hangsúlyozza: ha a rendszerszintű NPL-ráta valóban a követelések 20 százalékára emelkedik a mostani 8 százalékról, az nagyobb mértékű növekedés lenne, mint amilyen az orosz bankszektorban a 2008–2009-es globális pénzügyi válság, illetve a 2014–2015-ös visszaesés idején lejáratott, ráadásul az orosz gazdaságra a jelek szerint ezúttal még mélyebb recesszió vár.

Jóllehet az orosz kormány költségvetési pozíciója elég erőteljesnek tűnik a bankok feltőkésítéséhez, az orosz bankrendszer a jelenlegi válságból jelentősen meggyengült állapotban fog kikeveredni, és ennek következményei között lehet a hosszabb ideig tartó gyenge hitelkihelyezési aktivitás, mivel a bankok igyekeznek majd tőkét tartalékolni – áll a *Capital Economics* tanulmányában.

Forrás: UK MoD/Institute for the Study of War (2022. március 17.)/BBC

Forrás: Sandro Halank

Olaf Scholz,
német kancellár

„Tudatos döntés volt kihagyni az energiaszektort az orosz gazdaság EU-s szankciókkal sújtott területei közül, mert az orosz forrás a hőtermeléstől a közlekedésen át az iparig nélkülözhetetlen, és nem lehet gyorsan helyettesíteni.”

A ház jelenlegi alapeseti előrejelzése azt valószínűsíti, hogy az orosz hazai össztermék az idei év egészében 12 százalékkal zuhan. A cégnek ugyanakkor van egy sokkal erőteljesebben negatív forgatókönyve is arra az esetre, ha a szankciók miatt teljesen leállna az orosz olaj- és földgáz-export. A Capital Economics modellszámításai szerint ebben az esetben az orosz GDP-érték 25 százalékkal zuhanna az idén, a rubel további 35 százalékkal gyengülne a dollárhoz képest és elérné a 200 rubel/dollár árfolyamot.

A *Bank of America* globális pénzügyi szolgáltató csoport londoni kutatási részlegének (BofA Global Research) alapeseti forgatókönyve az idén 13 százalékos GDP-zuhanást valószínűsít Oroszországban, és a ház jövőre is csak 6 százalékos orosz gazdasági növekedéssel számol. A cég szerint az orosz gazdaság így 2023-ban is a mély depresszió állapotában lesz a recesszió előtti kiinduló állapothoz képest. A BofA Global Research londoni elemzőinek várakozása szerint mindezt 20 százalékra gyorsuló éves átlagos oroszországi infláció kíséri az idén.

A NÉMET IPARVÁLLALATOK SZÖVETSÉGE ELUTASÍJTJA A SZANKCIÓK KITERJESZTÉSÉT AZ ENERGIASZEKTORRA

A német iparvállalatok szövetsége (BDI) elutasítja azt a követelést, hogy terjesszék ki az orosz energiaszektorra az Ukrajna elleni háború miatt bevezetett szankciókat. A BDI – az egyik legnagyobb német gazdasági érdekképviselet – vezetője, Siegfried Russwurm az ARD országos köztelevízió hírportálján idézett nyilatkozatában kiemelte, hogy az orosz földgáz-, kőolaj- és szénszállítások kiesése súlyos hatást gyakorolna a német gazdaságra, és veszélyeztetné az ipar versenyképességét. Az Oroszország elleni európai energiaembargóról szóló vita „játék a tűzzel” – húzta alá a BDI elnöke, drámainak nevezve az esetleges embargó várható következményeit.

Az orosz energiahordozók importjának leállítására súlyosabb büntetés lenne Németországnak és az egész Európai Uniónak, mint Oroszországnak, „az agresszornak”, mert lehetetlen egyik napról a másikra helyettesíteni, kiváltani más forrásból – fejtette ki a legnagyobb EU-s gazdaság legtekintélyesebb munkaadói érdekképviseletének vezetője. Rámutatott, hogy a Németországban felhasznált kőolaj mintegy harmada származik orosz forrásból, a földgáznál pedig 50 százalék feletti ez az arány. Ugyancsak 50 százalék körüli az orosz kőszén részaránya az áramtermelésben, és vannak erőművek, amelyeket akár 75 százalékban orosz szénrel táplálnak – mondta Siegfried Russwurm.

Elutasítja az energiaembargó gondolatát a szövetségi kormány is. Olaf Scholz kancellár közleményében kiemelte: tudatos döntés volt kihagyni az energiaszektort az orosz gazdaság EU-s szankciókkal sújtott területei közül, mert az orosz forrás a hőtermeléstől a közlekedésen át az iparig nélkülözhetetlen, és nem lehet gyorsan helyettesíteni.

EURÓPAI UNIÓ: SZINKRONIZÁLTÁK AZ EURÓPAI HÁLÓZATTAL UKRAJNA ÉS MOLDOVA VILLAMOS-ENERGIA-HÁLÓZATAIT

Ukrajna és Moldova villamosenergia-hálózatait sikeresen szinkronizálták a kontinentális európai hálózattal – közölte az energiaügyi uniós biztos március 16-án. Kadri Simson hangsúlyozta, a hálózatok szinkronizálása segíteni fogja Ukrainát abban, hogy stabil villamosenergia-rendszerrel rendelkezzen, biztosítsa a lakások fűtését és a világítást.

Az uniós biztos a szinkronizálást „történelmi mérföldkőnek” nevezte az EU és Ukrajna közötti kapcsolatok szempontjából, és azt hangoztatta, hogy ezen a területen Ukrajna már Európa részét képezi. Elmondta, a művelet rendkívüli együttműködést igényelt minden érintett részéről, mintegy két hét alatt egyéves munkát végeztek el a stabil villamosenergia-rendszerek érdekében. Aláhúzta: az Európai Unió továbbra is támogatni fogja Ukrainát az energiaágazatban azáltal, hogy biztosítja az országba irányuló fordított gázáramlást és szükség esetén az elégséges energiaellátást.

AZ EU JÓVÁHAGYTA A KOHÉZIÓS FORRÁSOK GYORS FELSZABADÍTÁSÁT A MENEKÜLTEK ELLÁTÁSA ÉRDEKÉBEN

Az Európai Unió Tanácsa jóváhagyta azt a jogalkotási javaslatot, mely a kohéziós politika keretében finanszírozást biztosít a tagállamoknak az ukrajnai háború elől menekülők támogatására – közölte a Tanács március 16-án. Az intézkedés továbbá megerősíti a koronavírus-világjárvány okozta károk kezelésére irányuló, folyamatban lévő tagállami erőfeszítéseket is – közölték.

A tanácsi közlemény szerint az Európai Unió tagországai már több mint kétmillió olyan embert – főként nőket és gyermekeket – fogadtak, akik Oroszország Ukrajna elleni támadása elől keresnek menedéket, és akiknek tartózkodási helyre, élelmiszerre, egészségügyi ellátásra, közlekedésre és oktatásra van szükségük. A jóváhagyott intézkedés lehetővé fogja tenni a tagállamok, különösen a válság frontvonalában található országok számára, hogy sürgősen

erőforrásokat irányítsanak át a menekültek támogatására, miközben továbbra is a járvány utáni helyreállításon dolgoznak.

A szabályozás emellett további rugalmasságot vezet be a finanszírozás átcsoportosításában, és egy számviteli évvel meghosszabbítja az uniós költségvetésből a kohéziós programok számára biztosított 100 százalékos finanszírozást. Ezt az intézkedést eredetileg 2020-ban vezették be a koronavírus-járvány okozta válság utáni helyreállítás elősegítésére.

Az intézkedésnek köszönhetően a tagállamok gyorsabban fel tudják majd használni a 2014–2020-as időszakra vonatkozó, nem programozott források egészét. Emellett felhasználhatják a világjárványt követő egyik uniós közberuházási program, a REACT-EU keretében 2022-ben rendelkezésre álló, 10 milliárd euró összegű részletet is – köztölték.

EQUILOR: FÉKEZI AZ EURÓPAI GAZDASÁGOT A NYERSANYAGOK FELGYORSULT DRÁGULÁSA

Az orosz-ukrán háború hatására rég nem látott mértékben drágultak az áruipiaci termékek és nyersanyagok, ami tovább mélyíti az inflációs kockázatokat és a globális stagfláció esélyét az Equilor Befektetési Zrt. legfrissebb elemzése szerint. A nyersanyagpiaci drágulás megfékezéséhez tartós tűzszünetre, vagy meginduló béketárgyalásokra lenne szükség.

Az MTI-nek küldött közleményben felidéztek: az orosz-ukrán katonai konfliktus miatt a jegybankok rendkívül nehéz helyzetbe kerülnek a következő időszakban, egyszerre kellene választ adniuk a tovább erősödő inflációs nyomásra és a lefelé mutató növekedési kockázatokra.

Oroszország és Ukrajna termeli a globális búzaexport 29 százalékát, így ezt a szegmenst is érzékenyen érinti a háború: 1 véka búza határidős árfolyama néhány nap alatt 8 dollárról 13 dollárra emelkedett, ilyen gyors emelkedésre pedig 14 éve nem volt példa. A Budapesti Értéktőzsdén az orosz-ukrán háború kitörése óta a szeptemberi lejáratú búza árfolyama 91 250 forintról 104 250 forintra nőtt tonnánként. A világ számos pontján komoly problémát fog okozni a gabonahiány, több észak-afrikai ország már jelezte is, hogy mindössze néhány hónapra elegendő készlete van – irták.

A magyarországi búzatermés a hazai fogyasztás közel duplája, ugyanakkor az Equilor szerint az élelmiszerárakba így is be fog épülni a gabona drágulása. A kormány május 15-ig exportkorlátozást vezetett be a gabonákra, ezzel is biztosítva a hazai ellátást. A földgáz árfolyamának további emelkedése miatt a műtrágya is

jelentősen drágult, ami az összes mezőgazdasági termék árát felfelé húzza. Megjegyezték: a helyzetet tovább súlyosbítja, hogy Oroszország a világ legnagyobb műtrágyaexportőre. Minde mellett a kukorica határidős árfolyama is emelkedett. A világ kukoricaexportjának 20 százalékát teszi ki Oroszország és Ukrajna termelése, a szankciók mellett a szállítási útvonalakon történő katonai műveletek szakítják meg az ellátási láncot. A vetési munkálatok esetleges elmaradása miatt előfordulhat a kínálat összeomlása az októberi aratási időszakban, ez pedig hosszabb távon is felfelé tolhatja az árakat.

Arra is kitértek, hogy az orosz olajkínálat egyre bizonytalanabb, az Egyesült Államok az Oroszországból érkező olajimport teljes blokkolásáról tárgyalt európai partnereivel, majd Joe Biden bejelentette, hogy megszüntetik az orosz energiahordozók vásárlását. Putyin válaszlépésként bizonyos áruipiaci termékekre export-import tilalmat vezethet be az általa ellenségesnek tartott országokkal szemben.

Oroszország naponta 11,3 millió hordó kőolajat termel, ez a globális olajtermelés 11 százaléka. Varga Zoltán, az Equilor Befektetési Zrt. senior elemzője szerint a kieső kínálatot teljes egészében lehetetlen pótolni: amennyiben feloldanák az Irán elleni szankciókat, és Szaúd-Arábia is megnövelné a kitermelést, az orosz exportmennyiség 20-30 százalékát tudnák pótolni. A helyzet súlyosságát mutatja az elemző szerint, hogy az Egyesült Államok informális tárgyalásokba kezdett e téren Venezuelával.

Hasonló a helyzet a földgáz esetében is, az európai gázár újabb történelmi rekordszintre emelkedett. Ugyan nincs szó a behozatal blokkolásáról és a kínálat is stabil, viszont a gázszállítások visszafogására mindig ütőkártyaként tekintett az orosz elnök – hívta fel a figyelmet az Equilor elemzése. Európa gázellátásának harmadáért Oroszország felel, így ezt a mennyiséget rendkívül nehéz lenne kiváltani. A helyzetet

MÁRCIUSBAN NAGYON ELROMLOTT A BEFEKTETŐI HANGULAT AZ EURÓÖVEZETBEN

Az elemzői várakozásoknál is jóval gyengébb lett márciusban a befektetői hangulat az euróövezetben a frankfurti Sentix gazdaságkutató intézet felmérése szerint, elsősorban az Ukrajna elleni orosz háború miatt, aminek a kihatásai a világgazdaságra egyelőre szinte megjósolhatatlanok. Az euróövezeti befektetői hangulatindex 2020 novembere óta a legalacsonyabb szintre, mínusz 7 pontra zuhant márciusban a februári 16,6 pontról. A szakértők 5,3 pontot vártak márciusra. Az index mindkét összetevője, a következő hat hónapra vonatkozó várakozások és az aktuális környezet megítélése, egyaránt romlott.

javította a német kancellár bejelentése, miszerint nem tervezik az orosz energiaimport tilalmát.

Varga Zoltán szerint az Oroszország elleni szankciók egy része várhatóan a konfliktus rendezését követően is fennmarad, ezért a háború előtti szintekre nem fognak visszarendeződni az árfolyamok. A harcok beszüntetésével egy jelentősebb negatív korrekció várható, a kérdés, hogy mikor. Minél később, annál nagyobb sebeket kap az európai gazdaság, és annál hosszabb lesz a válságból való kilábalás időszaka – összegezte.

OPTEN: AZ OROSZ-UKRÁN KONFLIKTUS HATÁSA A MAGYAR GAZDASÁGRA

Az OPTEN adatai azt mutatják, hogy több mint 80.000 munkavállalót érinthet negatívan a kialakult szituáció és több mint 1200-1300 Mrd Ft import és export kerülhet veszélybe az instabil állapot következtében.

Mintegy 4000 ukrán és több mint 700 orosz tulajdoni érdekeltségű cég működik ma Magyarországon, amelyek összesen 200 Mrd Ft-ot meghaladó árbevételt realizáltak az utolsó elérhető pénzügyi adatok alapján. Már az általuk foglalkoztatott mintegy 4000 munkavállaló sem lenne kevés, ha azt vizsgáljuk, kikre lehet közvetlen hatással a katonai válsághelyzet. „Sajnos azonban a következmények ennél lényegesen tágabb körre hathatnak ki” – véli Dr. Csorbai Hajnalka, az OPTEN stratégiai igazgatója. Hozzáteszi: „Itt most elsődlegesen nem a forint árfolyamára vagy a megugró energiaárakra gondolunk, amelyek a hazai gazdaság és lakosság majd egészét érintik, hanem az export és import relációkra.”

Noha az Oroszországba és Ukrajnába irányuló export a magyar exportvolumennek összesen „csupán” a 3,6%-át teszi ki és az import is alig közelíti meg a 4%-ot a két ország tekintetében együttesen, érdemes megnézni, hogy ez konkrétan milyen nagyságrendet is jelent. Még 2020-as bázison is (ami gazdasági szempontból a COVID miatt nem volt sikeres évnek nevezhető) Magyarországnak több mint 1300 Mrd Ft export és 1200 Mrd Ft-ot meghaladó import volumene realizálódott a jelenleg egymással harcban álló országokkal.

Az Oroszországba vagy Ukrajnába exportáló cégek több mint 30.000 alkalmazottat foglalkoztatnak, míg az onnan importálók közel 50.000 főt. És bár a leginkább érintett ágazat a feldolgozóipar, a kereskedelemnek is jelentős szerep jut ezen cégek között. Pusztán társasági adóként is több mint 20 Mrd Ft-ot fizetnek be a magyar államkasszába olyan hazai cégek, amelyek valamilyen formában Oroszországgal vagy Ukrajnával kapcsolatban állnak.

A körvonalazódó nemzetközi – ezen belül az EU – szankciók ebben a cégekörben okozhatják hazánkban a legnagyobb károkat. 2014 júliusában és szeptemberében már több ágazat kapcsán vezettek be szankciókat az Oroszországgal való kereskedelem vonatkozásában. Abban az időszakban Magyarországon az import közel felére, míg az export mintegy 40%-kal esett vissza orosz viszonylatban.

Összeállítás: MTI-hírekből

REPowerEU: Közös európai fellépés a megfizethetőbb, biztonságosabb, fenntarthatóbb energiáért

Oroszország ukrajnai inváziójára tekintettel az Európai Bizottság javaslatot tett egy olyan terv vázlatára, amelynek célja, hogy Európa jóval 2030 előtt függetlenné váljon az orosz fosszilis tüzelőanyagoktól, mindene-előtt a földgáztól. A terv emellett egy sor intézkedést vázol fel az emelkedő európai energiaárakra való reagálás és a gázkészletek következő télre történő feltöltése érdekében.

Európában hónapok óta emelkednek az energiaárak, és most az ellátással kapcsolatos bizonytalanság tovább súlyosbítja a problémát. A REPowerEU arra törekszik, hogy diverzifikálja a gázellátást, felgyorsítsa a megújuló gázok térnyerését, és más energiaforrásokkal helyettesítse a gázt a fűtésben és a villamosenergia-termelésben. Számítások szerint ez az év vége előtt kétharmaddal csökkentheti az orosz gáz iránti uniós keresletet.

AZ ENERGIAÁRAKRA ÉS A GÁZTÁRÓLÁSRA VONATKOZÓ SÜRGŐSSÉGI INTÉZKEDÉSEK

A Bizottság energiaárakra vonatkozó, tavaly októberben közzétett eszköztára segítette a tagállamokat a magas árak kiszolgáltatott fogyasztókra gyakorolt hatásának enyhítésében, és továbbra is fontos keretet biztosít a nemzeti intézkedések számára. A Bizottság március 8-án további iránymutatást terjesztett a tagállamok elé, amely megerősíti az árak kivételes körülmények közötti szabályozásának lehetőségét, és meghatározza, hogy a tagállamok hogyan oszthatják el újra az energiaágazat magas nyereségéből és a kibocsátáskereskedelemről származó

bevételeket a fogyasztók között. Az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályok lehetőséget kínálnak a tagállamoknak arra is, hogy rövidtávon támogassák a magas energiaárak által sújtott vállalkozásokat, közép- és hosszú távon pedig segítsenek csökkenteni az energiaárak ingadozásának való kitétségüket.

A kibocsátáskereskedelmi rendszerrel összefüggő állami támogatásokról szóló iránymutatás célzott módosításaival kapcsolatos konzultációt követően a Bizottság egyeztetni fog a tagállamokkal arról is, hogy szükség van-e egy, a válság által érintett – különösen a magas energiaköltségekkel szembesülő – vállalkozásoknak támogatást nyújtó új állami támogatási ideiglenes válságkeretre, és az mire terjedjen ki.

A Bizottság áprilisig olyan jogalkotási javaslatot kíván előterjeszteni, amely előírja annak biztosítását, hogy a földalatti gáztárolók töltöttsége EU-szerte minden év október 1-jére elérje kapacitásuk legalább 90%-át. A javaslat magában foglalná a feltöltési szintek nyomon követését és érvényesítését, valamint a tagállamok közötti szolidaritási megállapodások kialakítását. A Bizottság folytatja gázpiaci felmérését is, válaszul egyes üzemeltetők, különösen a Gazprom esetleges

versenytorzító magatartásával kapcsolatos aggályokra.

VALÓDI FÜGGETLENSÉG KELL

„Függetlenné kell válnunk az orosz olajtól, széntől és földgáztól. Egyszerűen nem támaszkodhatunk egy olyan beszállítóra, aki nyíltan fenyeget bennünket. Most kell cselekednünk annak érdekében, hogy enyhítsük az emelkedő energiaárak hatását, diverzifikáljuk gázellátásunkat a következő télre, és felgyorsítsuk a tiszta energiára való átállást. Minél gyorsabban állunk át a megújuló energiaforrásokra és a hidrogénre, és minél nagyobb energiahatékonyság mellett tesszük ezt, annál gyorsabban leszünk valóban függetlenek és a saját energiarendszerünk urai” – mondta Ursula von der Leyen, a Bizottság elnöke.

GYORS ÁTÁLLÁS MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOKRA

„Eljött az ideje, hogy kezeljük sebezhetőségeinket, és gyorsan függetlenebbé váljunk az energiára vonatkozó döntéseinket illetően. Villámgyorsan át kell állnunk a megújuló energiaforrásokra. A megújuló energiaforrások olcsó, tiszta és potenciálisan kimeríthetetlen energiaforrást jelentenek, és ahelyett, hogy máshol finanszíroznák a fosszilis tüzelőanyagok ágazatát, Európában teremtenek munkahelyeket. Putyin ukrajnai háborúja azt mutatja, hogy sürgősen fel kell gyorsítani a tiszta energiára való átállást” – hangsúlyozta Frans Timmermans, az európai zöld megállapodásért felelős ügyvezető alelnök.

A rendkívül magas energiaárak kezelése érdekében a Bizottság meg fogja vizsgálni a gázárak villamosenergia-árakra gyakorolt továbbgyűrűző hatásának korlátozására irányuló sürgősségi intézkedések valamennyi szóba jöhető lehetőségét, például az ideiglenes árkorlátokat. Továbbá, figyelembe véve az Energiaszabályozók Európai Uniói Együttműködési Ügynökségének (ACER) zárójelentését, valamint az alternatív árképzési mechanizmusok előnyeivel és hátrányaival kapcsolatos egyéb megfontolásokat, értékelni fogja a villamosenergia-piac szerkezetének optimalizálására irányuló lehetőségeket a megfizethető villamos energia biztosítása érdekében, elkerülve az ellátás és a zöld átállásba való további beruházások zavarait.

REPOWEREU – AZ OROSZ GÁZTÓL VALÓ FÜGGŐSÉG 2030 ELŐTTI MEGSZÜNTETÉSE

Az Oroszországból származó fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségünk fokozatos megszüntetésére már jóval 2030 előtt

ÁLLAMI TÁMOGATÁS A MAGAS ÁRAK ELLEN

„Az ukrajnai orosz invázió súlyosbította az ellátásbiztonsági helyzetet, és az energiaárakat példátlan szintre emelte. A tél fennmaradó heteire Európában elegendő mennyiségű gáz áll rendelkezésre, de a jövő évre sürgősen fel kell töltenünk tartalékainkat. A Bizottság ezért javasolni fogja, hogy október 1-jéig legalább 90%-ig töltsük fel a gáztárolókat az EU-ban. Árszabályozási, állami támogatási és adóintézkedéseket is felvázoltunk annak érdekében, hogy megvédjük az európai háztartásokat és vállalkozásokat a rendkívül magas árak hatásaitól” – nyilatkozta Kadri Simson energiaügyi biztos.

sor kerülhet. Ennek érdekében a Bizottság a REPowerEU terv kidolgozását javasolja, amely két pillérről alapozva növelné az uniós energiarendszer rezilienciáját: a gázellátás diverzifikálása a nem orosz szállítóktól származó LNG-behozatal és csővezetékes behozatal, valamint a biometán- és a hidrogéntermelés és -import növelése révén; valamint a fosszilis tüzelőanyagok felhasználásának gyorsabb csökkentése az otthonokban, az épületekben, az iparban és a villamosenergia-rendszereinkben az energiahatékonyság fokozása, a megújuló energiaforrások használatának növelése, a villamosítás és az infrastrukturális szűk keresztmetszetek kezelése révén.

Már az „Irány az 55%!” jegyében kidolgozott bizottsági javaslatok teljes körű végrehajtása is 30%-kal, azaz 100 milliárd m³-rel csökkentené a fosszilis gáz éves fogyasztását 2030-ra. A REPowerEU tervben foglalt intézkedésekkel legalább 155 milliárd m³ fosszilisgáz-felhasználást szüntethetünk meg fokozatosan, ami megegyezik az Oroszországból 2021-ben behozott mennyiséggel. E csökkentés közel kétharmada egy éven belül

elérhető, véget vetve az EU egyetlen beszállítótól való túlzott függőségének. A Bizottság javasolja, hogy a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek kapcsán már elvégzett széles körű munkára építve a tagállamokkal együttműködve azonosítsuk az e célkitűzések eléréséhez legmegfelelőbb projekteket.

ÚJ GEOPOLITIKAI HELYZET

Az új geopolitikai és energiapiaci valóság megköveteli, hogy drasztikusan felgyorsítsuk a tiszta energiára való átállást, és növeljük Európa megbízhatatlan beszállítóktól és az ingadozó árú fosszilis tüzelőanyagoktól való energetikai függetlenségét.

Az ukrajnai inváziót követően minden eddiginél fontosabb és világosabb, hogy Európának mielőbb át kell állnia a tiszta energiaforrásokra. Az EU gázfogyasztásának 90%-át importálja, Oroszország pedig az import mintegy 45%-át adja, tagállamonként eltérő mértékben. Az Oroszországból származó behozatal az olajimport 25%-át és a szénimport 45%-át teszi ki.

A Bizottság 2021. októberi, energiaárakra vonatkozó eszköztára segítette a polgárokat és a vállalkozásokat abban, hogy megbirkózzanak az elmúlt hónapokban kialakult magas energiaárakkal. 25 tagállam fogadott el az eszköztárral összhangban álló intézkedéseket, amelyek már most is csökkentik több mint 70 millió háztartási fogyasztó és több millió mikro-, kis- és középvállalkozás energia-költségeit.

A Bizottság továbbra is együttműködik szomszédaival és partnereivel a Nyugat-Balkánon és az Energiaközösségben, mivel e partnerek is érintettek az EU fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségében és az áremelkedéseknek való kitettségében, továbbá azonos hosszú távú éghajlat-politikai célok mellett kötelezték el magukat. Az EU készen áll arra, hogy támogatást nyújtson Ukrajna, Moldova és Grúzia számára a megbízható és fenntartható energiaellátás biztosításához. E kötelezettségvállalás egyértelmű jelei az ukrán és moldovai villamosenergia-hálózatoknak a kontinentális európai hálózattal való vészhelyzeti szinkronizálására irányuló, folyamatban lévő erőfeszítések.

*Európai Bizottság
magyarországi képviselője*

MGYOSZ Café:

Mindenki rá van szorulva a globális együttműködésre, még a legnagyobb játékos is

2022: az év, amikor minden megtörténhet a világban – ezzel a címmel került sorra az MGYOSZ Café márciusi rendezvénye. Lakatos Péter társelnök vezetésével három szakember – dr. Balás Péter tanácsadó, volt nagykövet, Csaba László, a CEU tanára, az MTA rendes tagja, és Lakatos-Török György, a Boston Consulting Group projektvezetője –vázolta, hol tart most a világ, s milyen gazdasági fejlemények következnek a korántsem egyszerű világpolitikai helyzetből. A beszélgetés moderátora Lakatos Péter, az MGYOSZ társelnöke volt.

Teljes volt az egyetértés abban, hogy most új korszak kezdődik a világban, így a gazdaságban is. Volt, aki azt hangsúlyozta, hogy a váltás már Donald Trump színrelépésével, a populista, demokratikus intézményeket gyengítő politikájával megkezdődött, más viszont az ukrán-orosz háborút tartja határkönek. Ugyanakkor bármi történjék is a világban, mindenki rá van szorulva a globális együttműködésre, még a legnagyobb játékos is. Az energiapolitikában zöld átmenetnek kellene következnie, ahogy azt a Glasgow-i klímakonferencián elhatározták, ám a tempót az orosz-ukrán háború felülírhatja. Csaba László a jelenlegi helyzetet értékelve úgy vélte, a magas infláció nem átmeneti jelenség, bár mértéke csökken, de egyhamar nem tér vissza az alacsony szintre. A külső inflációs hatásokat Magyarországon felerősítette a kormányzati költségek. Visszatért a régi korok jellemzője, a nagy államháztartási hiány, nagy államadósság is.

NINCS JÓ FORGATÓKÖNYV

Balás Péter volt nagykövet, tanácsadó felidézte Vlagyimir Putyin egy korábbi beszédét, amit 2007-ben a müncheni biztonságpolitikai fó-

rumon mondott el. Az a beszéd sokak szerint már akkor a hidegháború hangulatát idézte, ezért a volt nagykövet szerint a Nyugat hibája, hogy Ukrajna, Grúzia NATO-tagságát lebegteték. A mostani orosz támadás után nincs jó forgatókönyv: újra kettészakadhat Európa, Nyugat és Kelet között új vasfüggöny ereszkedhet le, ami senkinek sem jó. Balás Péter úgy vélte, Putyin nem engedheti meg, hogy ne járjon sikerrel – kerül, amibe kerül, vagyis a háború sok áldozattal jár majd. A vége egyelőre megjósolhatatlan, mint ahogy az is, mikor lehet az életet, a gazdaságot normalizálni. A háború már látható hatása az energiaárak elszabadulása, Németország feladta korábbi „semmi fegyverkezés” álláspontját, s a NATO és az Európai Unió egysége megerősödött. Ez utóbbival Putyin biztosan nem számolt.

INFORMÁCIÓ KELL, NEM BEZÁRKÓZÁS

De talán azzal sem, hogy Kína e háború közvetett nyertese lehet. A vitavezető, Lakatos Péter vetette fel e világkereskedelmi vonatkozást. Az európai büntető intézkedések gyengítik az orosz gazdaságot, Kína akár segíthet is neki.

A MÁRCIUS 8-ÁN VIRTUÁLIS MGYOSZ CAFÉ TÉMÁI VOLTAK:

- globális infláció
- az ellátási lánc torzulásai
- a jövő latolgatása
- és más, évtizedek óta nem látott helyzetek áttekintése, értelmezése.

GKI: A MAGYAR CÉGEK HÁROMNEGYEDE FENYEGETÉSNEK ÉRZI A HÁBORÚT

A szomszédban kitört háború a válaszadó cégek jelentős többsége szerint egyértelműen negatív hatással van üzletmenetére: a megkérdezettek 26 százaléka nagyon negatív, 46 százalékuk kissé negatív hatásról számolt be, további 27 százalékuk egyelőre nem lát érdemi hatást - ismertette március 4. és 18. között végzett gyors felmérésének eredményét a GKI Gazdaságkutató Zrt. A felmérésben 742, egyenként legalább 10 főt foglalkoztató vállalat válaszolt. A felmérés szerint leginkább az ipari vállalkozások félnek, ami az exportnak, illetve a beszállítási láncoknak való kitettség miatt nem meglepő. Valamivel kisebb negatív hatást érzékeltek az építőipari és a kereskedelmi cégek. Ugyanakkor az üzleti szolgáltató szektorban többségben vannak az érdemi hatást nem érzékelők (57 százalékuk vélekedett így), ez utóbbiak nagy része csak a belföldi piacon jelenik meg.

Balás Péter úgy látja, Kína csakis saját gazdasági érdekeit követi, így százmillárdokkal biztosan nem fogja támogatni az oroszokat, ellenben amint módja lesz rá, szép fokozatosan átveszi Szibériát. Felmerült, hogy e bonyolult nemzetközi helyzetben nem dönt-e úgy Kína, hogy most támadja meg Tajvant, amire sok elemző szerint már régóta készül. Balás Péter nem látja ennek jeleit.

Lakatos-Török György, a Boston Consulting Group projektvezetője a nagypolitikai, makrogazdasági kitekintés után mikro gazdasági helyzetből elemezte a kialakult nemzetközi feszültségeket. Mint mondta, a járvány, és most a háború hatására megbicsaklott az üzleti stabilitás és a tervezhetőség. Felment a tőke ára. Akadoznak a termelési láncok. A vállalatok a bizonytalan helyzetben könnyen stratégiát változtatnak: míg idáig a tartalékok minimalizálása volt a cél, a nemzetközi kapcsolatok erősítése, most könnyen lokális megoldások felé fordulhatnak a cégek, azaz újra elkezdnek tartalékolni, befelé fordulni. Ez rossz, nem hatékony válasz. Célszerűbb az információt, mint eszközt bevetni a szűk keresztmetszetek megszüntetésére. Ha ugyanis kellő adat áll rendelkezésre a beszállító egyéb munkáiról, leterheltségéről, igazodni lehet ahhoz a megrendelések ütemezésében. Lakatos Péter arra hívta fel a figyelmet, hogy az üzleti kapcsolatok nem mindig ilyen ideálisak. Éppen a kínai vállalatoknál fordul elő, hogy – képletesen szólva – kötöttfogású birkózó versenybe neveznek be, aztán ott szabadfogású szabályok szerint játszanak. A „művelt Nyugat” meg nem tudja, mit tegyen ilyen helyzetben. A hiány több esetben zsaroló magatartást hívott elő a szállítókból, amit ugyancsak nehéz a szokásos módon kezelni. Veszélyes lehet, ha a nemzetköz kereskedelemben nem

a szabályok, az etikai normák határozzák meg a kapcsolatokat, hanem mindenki úgy érvényesíti akaratát, ahogy tudja. A beszélgetés minden résztvevője egyetértett abban, katasztrófahez vezetne, ha a dzsungel törvényei uralnák el a nemzetköz kapcsolatokat. Csakis a szabályalapú kereskedelem lehet működőképes, enélkül a rendszer összeomlik. Ez még akkor is igaz, ha a gyakorlatban az egyes szereplők sokszor mást tapasztalnak.

MEDDIG MŰKÖDIK AZ ÉRTÉKALAPÚ MEGKÖZELÍTÉS?

Dr. Rolek Ferenc, az MGYOSZ alelnöke a hallgatóság soraiból megkérdezte: mit jelent a jövőben az értékalapú megközelítés, például az oroszokkal, kínaiakkal folytatott kereskedelemben? Ha következetesen végig vinnénk, hogy csak értékalapon működünk együtt, akkor az oroszokkal már fel is mondhatnánk a kapcsolatokat. Erre azonnal leállítanák a gázszállítást, ami katasztrófa lenne itt is, ott is. E példa is mutatja: rendkívül bonyolult a nemzetközi politikai, gazdasági rendszer, amelyben minden szereplőnek alaposan mérlegelnie kell lépéseit. Ugyanakkor a szabálykövetésnek alapnak kell lennie, a nemzetközi szervezetek feladata, hogy ezt meg is követeljék, azaz a piacon azonos feltételekkel dolgozhatson minden résztvevő. Ha nem stabil egy szabályrendszer, azt ki lehet játszani, de csak ideiglenesen, mert a szereplők többsége a nemzetközi szervezetekkel együtt képes megkövetelni a játékszabályok betartását. Általában, ám attól még az egyes vállalatok találkozhatnak tisztességtelen, erőfölénnyel fellépő üzletfelekkel. Az ilyen helyzetet az adott pillanatban mégiscsak nekik kell kezelni.

Több mint 80 ezer vállalkozás működik ma hazánkban tisztán nőkből álló menedzsmenttel

Bár még mindig a férfiak dominálják a hazai társas vállalkozások tulajdonosi és cégjegyzésre jogosulti körét, a hölgyek szerepe lassan növekszik. Egyes szegmensekben pedig már a női cégvezetők dominálnak – derül ki az Opten összeállításából.

A hazai vállalkozások többségében még a férfi tulajdonosok és ügyvezetők dominálnak, de egyre több a női menedzsmenttel működő sikeres vállalkozás is. Jelenleg mintegy 265 ezer hölgy tulajdonos és 166 ezer cégjegyzésre jogosult járul hozzá a hazai társas vállalkozások működéséhez, és számuk évről évre növekszik. A vállalkozások oldaláról tekintve, jelenleg már 81 ezer társas vállalkozás áll tisztán női cégvezetőkből, ami a cégbázis 17 százalékát jelenti. Ez az arány enyhén növekedett ugyan az elmúlt években, de még mindig nagyon messze van a tisztán férfi vállalkozások mennyiségétől. Érdekes módon azonban a tisztán női vállalkozások aránya a vegyes vállalkozások rovására növekedett, a tisztán férfi vállalkozások aránya tartja stabilan vezető helyét.

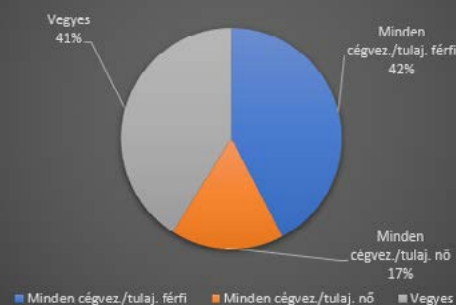
CSALÁD VAGY VÁLLALKOZÁS

A férfi dominancia részben érthető is, hiszen a hölgyek családfenntartásra fordított energiái ritkábban engednek meg olyan mélységű elköteleződést, mint amit egy cégvezetői szerepkör igényel. A családban elfoglalt férfi-női szerepkörök alapvetően kihatnak a vállalkozások nemi összetételére is, ugyanakkor egyre több sikertörténet figyelhető meg a hazai gazdaságban, ahol a nők vannak a főszerepben. A sikerek ráadásul sokszor az anyai szerepkörrel párhuzamosan jelentkeznek. Már a cégen belüli családi kapcsolatokat vizsgálva is elmondható, hogy a hazai női vállalkozók közül mintegy 24 ezer fő gyermekeivel közösen terelgeti vállalkozását, és az anya-gyermek kapcsolatok száma folyamatosan növekszik. Abban is élesen megmutatkozik a hölgyek családban eltöltött szerepének súlya, hogy a hölgyek sokkal ritkábban vállalnak tisztséget egynél több vállalkozásban, azaz ha idejük engedi is hogy vállalkozást vezessenek, azt már kevesebben tudják megtenni, hogy párhuzamosan több vállalkozást is irányítsanak.

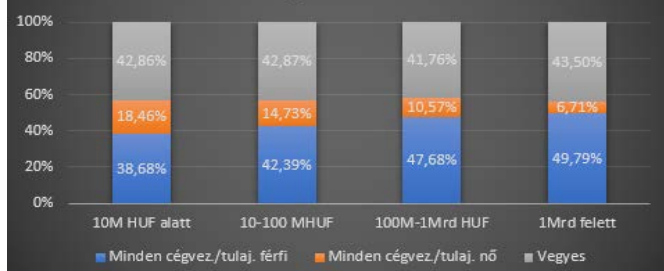
MILLIÁRDOS HÖLGYEK

A sikertörténetek természetesen nem állnak meg az anyai szerepkör és a vállalkozásvezetés tényénél, sok olyan női menedzsmenttel rendelkező vállalkozás működik ma Magyarországon,

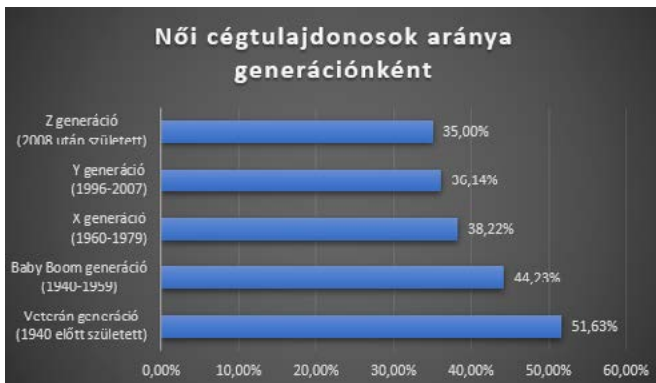
Hazai cégek eloszlása tulajdonos/ügyvezetők neme szerint

Nemek eloszlása árbevétel kategóriánként

amely kiemelkedik a férfiak dominálta sokaságból is. Ennek talán leglátványosabb példája, hogy meredeken emelkedik az egy milliárd Ft éves árbevételt meghaladó női vállalkozások száma. Két évvel ezelőtt még csupán 300, egy évvel ezelőtt már 500 ilyen vállalkozásról számolhattunk be, de mára a milliárdos női vállalkozók száma már a 700-at közelíti. Ezzel együtt a tisztán női menedzsment inkább a közepes és kisebb vállalkozásokra jellemző, ami valahol természetes is, hiszen a nagyobb vállalkozások általában összetettebb tulajdonosi szerkezettel és aláírói körrel rendelkeznek, így a felső szegmensekben a vegyes vállalkozások aránya a magasabb. Ugyanakkor nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy

a teljes cégbázist nézve az igazán sikeres és stabil vállalkozások a vegyes vállalkozások köréből kerülnek ki. Általánosságban azon vállalkozások várható élettartama és stabilitása magasabb, ahol hölgyek és férfiak vegyesen alkotják a társaság menedzsmentjét.

GENERÁCIÓS KÜLÖNBΣÉGEK

A női-férfi szerepkörök még erősebben megmutatkoznak, ha a tulajdonosok életkorát és nemét egyszerre vizsgáljuk. A fiatal vállalkozók körében ugyanis a férfiak dominanciája még erősebb, de az idősebb korosztályok felé haladva folyamatosan növekszik a hölgyek aránya. Ennek okai is részben a vállalkozásokon kívül keresendők. Egyrészt a fiatalabb generációk körében az anyai szerep-

kör jelenléte még erősebb, másrészt az idősebb korosztályokban már a férfiak alacsonyabb átlagéletkora érezteti hatását. Jelenleg a legfiatalabb vállalkozói réteg a Z generáció tagjaiból kerül ki, és ebben a szegmensben csupán 35 százalék a női cégtulajdonosok aránya, míg a legidősebb veterán generációban ugyanez az arány már 52 százalék. A cégjegyzésre jogosultakat vizsgálva is hasonló generációs tendenciát figyelhetünk meg, annyi eltéréssel, hogy ebben a szerepkörben általánosságban valamelyest alacsonyabb a hölgyek aránya, mint a tulajdonosok körében.

NŐI SZAKMÁK

A hölgyek által irányított vállalkozások aránya szektoronként is igen nagy szórást mutat, a hagyományos női szerepkörök hatása megjelenik az ágazati statisztikákban is. A szépségápolás, fodrászat, fizikai közérzet javító szolgáltatásokkal foglalkozó vállalkozások adják az „Egyéb szolgáltatások” nemzetgazdasági ág jelentős részét, így talán nem is meglepő, hogy a tisztán női menedzsmenttel rendelkező vállalkozások adják a vállalkozások 23 százalékát ebben a szegmensben. Ezeken az ágazatokon felül aránylag magas a női menedzsment aránya az oktatásban és az egészségügyben, míg a legférfiasabb szektoroknak az IT, a mezőgazdaság és bányászat számít.

<https://www.opten.hu/kozlemenyek/tobb-mint-80-ezer-vallalkozas-mukodik-ma-magyarorszagon-tisztan-holgyekbol-allo-menedzsmenttel>

Női kvóta jön az Európai Unióban

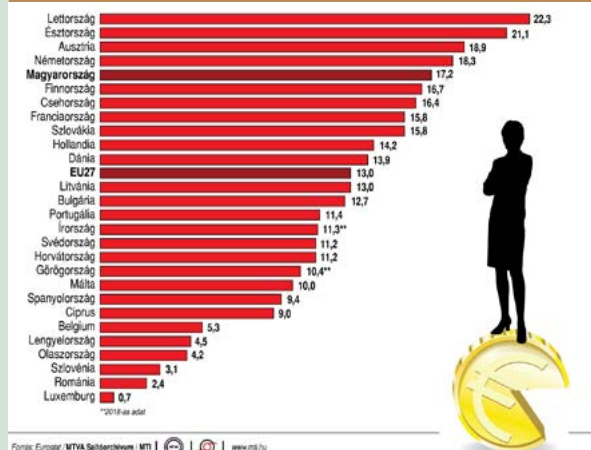
Elfogadta az Európai Unió Tanácsának foglalkoztatási- és munkaügyi miniszterekből álló testülete azt az európai bizottsági tervet, amely szerint 2027-re minden, valamely uniós tagállamban bejegyzett székhellyel rendelkező, tőzsdén jegyzett vállalatban a vezetői pozíciók minimum 40 százalékát nőknek kell betöltenie – ismerteti a Politico cikkét a Népszava. A tervet a nemek közötti egyensúly elérésével indokolják.

Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke azal érvelt a kvótarendszer mellett, hogy szeretnék áttörni azt a feltételezett „üvegplafont”, amely megakadályozza, hogy tehetséges nők bekerüljenek a vezetői testületekbe. A Tanács adatai szerint egyébként 2021 októberében az EU legnagyobb tőzsdén jegyzett vállalatainak igazgatótanácsaiban átlag 30,6 százalékot tett ki a nők aránya. A kérdéssel kapcsolatos jogalkotás az elmúlt években egyébként akadózott, mivel a tagállamok vonakodtak átadni a hatáskört a foglalkoztatási kérdésekben, amelyekre saját hatáskörként tekintenek. Az elfogadott tervek még az Európai Parlament elé kerülnek, s ottani elfogadása esetén válhat a tervezett kvótarendszer uniós jogszabállyá. Úgy tudni, a tervezett rendelkezést ugyanakkor csak az uniós cégek anyavállalatainak

országában kellene érvényesíteni, tehát például egy Magyarországon működő német multi esetében csak a német központ vezetésére vonatkozna majd a 40 százalékos női kvóta.

Nők bérhátránya az EU-tagállamokban

(a nők százalékos bérhátránya a férfiakéhoz képest, bruttó órabér, előzetes részben becslést adatok, 2020)

Forrás: Eurostat; MTVA Széchenyi-terv; MTI | www.mti.hu

Magyar-Szerb Üzleti Tanács: sok üzleti lehetőség van még a Balkánon

Látványosan növekedett a magyar-szerb kereskedelem 2020-ról 2021-re. Az utolsó 10 évben pedig megháromszorozódott a magyar kivitel. Mindez alátámasztja a Magyar-Szerb Üzleti Tanács elnökének azt a kijelentését: sok lehetőséget rejt még Szerbia a magyar kkv-k számára. Dr. Orosz Csaba, az MGYOSZ alelnöke tavaly június óta tölti be az üzleti tanács elnöki tisztjét. Jól ismeri e piacot, hiszen saját vállalkozásával évtizedek óta üzletel e térségben.

A Magyar-Szerb Üzleti Tanács nem üzleti szereplőként van jelen a térségben, hanem nonprofit támogató szakmai szervezetként. Célja, a két ország közötti gazdasági kapcsolatok élénkítése, fejlesztése, új együttműködési területek felfedezése.

„A nagy cégek – a Mol, az OTP, a Telekom – már régóta jelen vannak a szerb piacon. Hamar felismerték, előnyös, ha arra felé terjeszkednek. Most már a kisebbeken a sor, hiszen Szerbia, és több balkáni ország közel van, nincsenek nagy szállítási költségek, és a piac mérete kkv-k által

is jól kezelhető. A térség több országa esélyes az európai uniós tagságra, tehát később nagyobb verseny várható a piacon, mert akkor már a nyugati cégek számára is vonzóbb lesz e terület. Tehát azt tanácsoljuk a külföldi terjeszkedésre készülő magyar kkv-k-nak, már most számoljanak Szerbiával, s a Nyugat-Balkánnal.”

Az elnök kifejtette: a jövőben az üzleti tanács is „terjeszkedik”, azaz nemcsak Szerbiában, Szerbiáért akarnak lobbizni, de az egész Nyugat-Balkánért is. Úgy látják ugyanis, ideális az ottani méret, az ottani fejlettségi szint a magyar beruházások, együttműködések ki-

dr. Orosz Csaba,
a Magyar-Szerb Üzleti Tanács
elnöke, az MGYOSZ alelnöke

KILENCMILLIÁRDOS MAGYAR BERUHÁZÁS SZERBIÁBAN

A szerbiai Adasevci mellett a magyar tulajdonú UBM csoport új szerbiai takarmánykeverő üzemének alapkövetésére került sor március 9-én, amelyen Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter is beszédet mondott. Hangsúlyozta: a két ország gazdasága stimulálja, segíti egymást – ismerteti az MTI a miniszter szavait. „Büszkék vagyunk arra, hogy hozzájárulunk egymás energiaellátásának biztonságához. Büszkék vagyunk arra, hogy a legnagyobb magyar vállalatok itteni beruházásai segítettek Szerbiának abban, hogy az ország tavaly rekordnövekedést tudott felmutatni. (...)

Büszkék vagyunk arra, hogy a vajdasági gazdaságfejlesztési programban több mint 14 ezer vállalkozásnak adtunk támogatást, és büszkék vagyunk arra, hogy tavaly 4 milliárd eurós rekordot ért el a két ország közötti kereskedelmi forgalom” – mondta. Egy 9,3 milliárd forintos beruházásról van szó, amelyhez a magyar kormány 2,3 milliárd forintos támogatást biztosít. Ezzel a vállalat termelési kapacitása évente meg fogja haladni az egymillió tonnát, és új exportpiacokat is meg tud majd hódítani. Emellett szerbiai beszállítókkal dolgoznak majd, és száz új munkahelyet teremtenek.

„Azt tanácsoljuk a külföldi terjeszkedésre készülő magyar kkv-k-nak, már most számoljanak Szerbiával, s a Nyugat-Balkánnal.”

HELYI STATISZTIKA

A tavalyi befektetések összesített összege Szerbiában a helyi statisztika szerint (ami eltér az EU-standardtól) mintegy 3,7-3,8 mrd EUR érkezett az országba. Ebből tisztán FDI mintegy 1 mrd EUR, a többi feltőkésítés (köztük egy nagyvolumenű bankfelvásárlás), illetve a kínaiak infra beruházásaihoz bevitt termelőeszköz.

A magyar-szerb forgalom megközelítette a 4 mrd EUR-t (3,8), ami igen jelentős, cca. 1 mrd-os növekedést jelent egy év távlatában. Azaz, tényleg megélnékült a szerb piac. Ebből jelentős hányadot jelentenek a MOL és az OTP újabb befektetési-akvizíciói, de a kkv-k is mintegy 30-35%-ot jelentenek (ellentétben a kkv-k kb. 15-20%-os részvételéhez képest a teljes magyar külkereskedelmi forgalomból). A magyar érdeklődés fókuszja még mindig a Vajdaság és Belgrád, kevésbé az ország déli végei, amelyek nagyon passzívak. A szerbek szeretnék, ha a magyar cégek oda is befektetnének, eddig nagyon szerény az eredmény, bár vannak már egyedi esetek.

Varga Imre,
Magyar-Szerb Üzleti Tanács
ügyvezető
alelnöke

„Mi nem kötünk üzletet, csak előkészítjük a terepet, új kapukat nyitunk a magyar cégek számára”

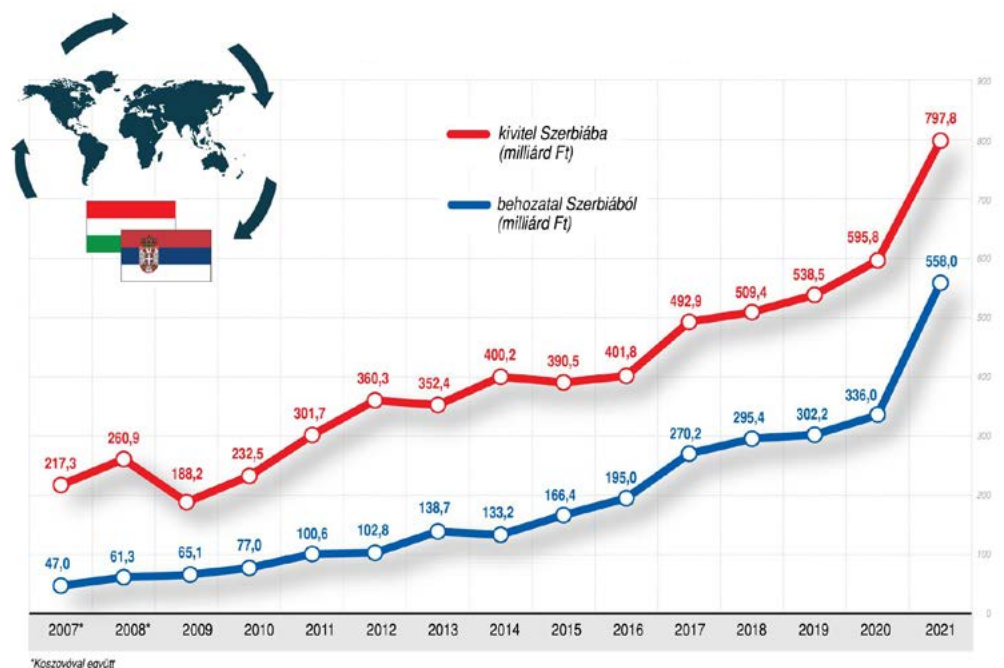
alakítására. Van kellő mennyiségben felkészült munkaerő, van igény külföldi befektetésekre. Különösen a mezőgazdaságban, a feldolgozó ipari beruházásokban látnak fantáziát, de a szolgáltatás is jó terepet kínál a magyar cégeknek.

„Az üzleti tanács tevékenységét támogatja a magyar Külgazdasági és Külügyminisztérium és az Innovációs és Technológiai Minisztérium, de Szerbiában is miniszteri szinten fogadnak minket, amikor valamilyen fejlesztési ötlettel lobbizunk. Mindkét oldalon felismerték: a ma-

gyar tőkeexport, a tudás, a technika-kultúra kivitele kölcsönösen előnyös lehet, mindkét fél profitálhat belőle. Arra biztatjuk ezért mindkét oldalon a hatóságokat, hogy pályázatokkal ösztönözzék még az együttműködésre nyitott kkv-kat, hogy a beindult offenzív növekedés lendülete a jövőben is megmaradjon.” Dr. Orosz Csaba külön hangsúlyozta: MGYOSZ-alelnökként szívügyének tekinti, hogy e szövetésből is minél több vállalathoz eljuttassák a szerb és a nyugat-balkáni üzleti lehetőségeket felvillantó információkat. „Örülnek, ha több MGYOSZ-tagvállalat is irányt venne a Balkán felé. és érdeklődésüknek megfelelően állunk rendelkezésükre” – mondta dr. Orosz Csaba.

Varga Imre, a Magyar-Szerb Üzleti Tanács ügyvezető alelnöke felhívta a figyelmet arra, hogy tavaly mintegy 2 milliárd eurónyi tőke áramlott be Szerbiába, főleg feldolgozó üzemekbe. Van fogadókészség, van érdeklődés – hangsúlyozta. „Legutóbb Boszniában tárgyalunk szervezetünk képviselőjében, kormány-szinten. Mi nem kötünk üzletet, csak előkészítjük a terepet, új kapukat nyitunk a magyar cégek számára. Elmondhatom, Boszniában is örülnek a magyar befektetőknek. Csak a cégeken múlik, élnek-e a lehetőséggel.” Az ügyvezető alelnök úgy látja, a magyar-szerb forgalom ugrásszerű növekedése jól jelzi, mindkét oldalon felfedezték az új üzleti lehetőségeket, amelyekben még így is akad tartalék.

A magyar-szerb kereskedelmi forgalom alakulása (2007–2021)

Magyar beruházás-támogatási program:

Két milliárd euró fenntartható helyreállításra

Az Európai Bizottság jóváhagyott egy 2 milliárd eurós magyar programot, amelynek célja, hogy beruházási támogatást nyújtson a fenntartható helyreállításra. A programot az állami támogatási intézkedésekre vonatkozó ideiglenes keret alapján hagyták jóvá.

Magyarország az ideiglenes keret alapján 2 milliárd euró összegű programot jelentett be a Bizottságnak. A program célja, hogy beruházási támogatást nyújtson a fenntartható helyreállításra.

Az intézkedés keretében a támogatást kedvezményes kamatozású hitelek formájában nyújtják kis-, közép- és nagyvállalkozásoknak a tárgyi eszközökbe és immateriális javakba irányuló fenntartható beruházások finanszírozása céljából, az uniós és a nemzeti környezetvédelmi célkitűzésekkel összhangban.

Az intézkedés valamennyi ágazat vállalata előtt nyitva áll, kivéve a hitelintézeteket és a pénzügyi intézményeket, az ingatlanágazatban működő vállalatokat, valamint a környezetre potenciálisan károsnak ítélt bizonyos tevékenységeket végző vállalatokat. E tevékenységek közé tartozik a fosszilis tüzelőanyagok feltárása, kitermelése vagy energiatermelési célú felhasználása, az erdőpusztítás vagy a biológiai sokféleség veszélyeztetése.

Az állami támogatást megkötések kísérik, amelyek célja a verseny indokolatlan torzulásának korlátozása, többek között olyan biztosítékok révén, amelyek csökkentik annak kockázatát, hogy

a támogatást nyújtó pénzügyi közvetítők esetleges közvetett támogatásban részesüljenek. A programot várhatóan 500–1000 vállalat fogja igénybe venni.

A Bizottság megállapította, hogy a magyar program összhangban van az ideiglenes keretben meghatározott feltételekkel.

Konkrétan,

1. a kedvezményezettenkénti támogatási összeg nem fogja meghaladni a teljes költségvetés 1%-át;
2. a támogatás tárgyi eszközökbe és immateriális javakba irányuló beruházásokat támogat, pénzügyi befektetéseket azonban nem;
3. az állami támogatás nyújtására legkésőbb 2022. december 31-ig kerül sor.

A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a magyar program az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összhangban szükséges, megfelelő és arányos az olyan beruházások ösztönzéséhez, amelyek a fenntartható helyreállítás szempontjából fontos gazdasági tevékenységekre irányulnak. Ennek alapján a Bizottság az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályok szerint jóváhagyta a támogatási intézkedést.

Mint ismeretes, a Bizottság ideiglenes keretet fogadott el, amely lehetővé teszi a tagállamok számára az állami támogatási szabályok keretében előirányzott rugalmasság teljes mértékű kihasználását a gazdaságnak a koronavírus-járvánnyal összefüggésben való támogatása céljából. Az ideiglenes keret értelmében, a tagállamok a következő támogatástípusokat nyújthatják (A keretet 2020. április 3-án, május 8-án, június 29-én, október 13-án, továbbá 2021. január 28-án és november 18-án módosították.)

1. Közvetlen támogatások, tőkeinjekciók, szelektív adókedvezmények és előlegek 290 000 euróig az elsődleges mezőgazdasági ágazatban működő vállalatoknak, 345 000 euróig a halászati és akvakultúra-ágazatban működő vállalatoknak és 2,3 millió euróig az összes többi ágazatban működő vállalatoknak sürgős likviditási szükségleteik kielégítése céljából. A tagállamok vállalatonként 2,3 millió eurós névértékig kamatmentes kölcsönöket vagy a kockázat 100%-át fedező hitelgaranciákat is nyújthatnak, kivéve az elsődleges mezőgazdasági ágazatot és a halászati és akvakultúra-ágazatot, ahol a korlát vállalatonként 290 000 euró, illetve 345 000 euró.

SEGÍTSÉG A BERUHÁZÁSI HIÁNY LEKÜZDÉSÉHEZ

„Ez a 2 milliárd eurós program segíteni fogja Magyarországot a válság okozta beruházási

hiány leküzdésében, és kijelöli a gyorsabb és fenntarthatóbb helyreállításhoz vezető utat. Továbbra is szorosan együttműködünk minden tagállammal annak biztosítása érdekében, hogy a magánberuházások beindítását és bevonását célzó nemzeti támogatási intézkedések a lehető leggyorsabban és legeredményesebben, az uniós szabályokkal összhangban válósulhassanak meg” – nyilatkozta e programról Margrethe Vestager versenypolitikáért felelős ügyvezető alelnök.

2. Állami hitelgaranciák a vállalkozások által felvett hitelekre annak biztosítása érdekében, hogy a bankok továbbra is nyújtsanak hiteleket azoknak az ügyfeleknek, akiknek erre szükségük van. Ezek az állami garanciák a hitelkockázatokat akár 90%-át is fedezhetik annak érdekében, hogy segítsék a vállalkozásokat az azonnali működőtőke- és beruházási igények fedezésében.

3. A vállalkozásoknak nyújtott kedvezményes állami hitelek (előresorolt és alárendelt kölcsönök), a vállalkozások számára kedvező kamatozással. Ezekkel a hitelekkel a vállalkozások az azonnali működőtőke- és beruházási szükségleteiket tudják fedezni.

4. Biztosítékok az állami támogatásokat a reálgazdaságnak közvetítő bankok számára a tekintetben, hogy a szóban forgó támogatás a bankok ügyfeleinek és nem maguknak a bankoknak nyújtott közvetlen támogatásnak minősül, továbbá iránymutatás arra vonatkozóan, hogy hogyan korlátozható minimálisra a bankok közötti verseny torzulása.

5. Rövid lejáratú állami exporthitelbiztosítás valamennyi ország számára, anélkül, hogy az érintett tagállamnak bizonyítania kellene, hogy az adott ország ideiglenesen „nem piacképes”.

6. A koronavírussal kapcsolatos kutatás-fejlesztés (K+F) támogatása a jelenlegi népegészségügyi válság kezelése érdekében közvetlen támogatások, visszafizetendő előlegek vagy adókedvezmények formájában. A tagállamok közötti együttműködés ösztönzése céljából többlettámogatás nyújtható a határon átnyúló projektekhez.

7. Tesztelő létesítmények építésének és továbbfejlesztésének támogatása a koronavírus-járvány elleni küzdelem szempontjából releváns termékek (ideértve az oltóanyagokat, a lélegeztetőgépeket és a védőruházatot) fejlesztése és tesztelése érdekében, azok első ipari hasznosításáig. Ez közvetlen támogatás, adókedvezmény, visszafizetendő előleg és veszteségfedezeti garancia formájában történhet. A vállalkozások többlettámogatásban részesülhetnek, ha beruházásukat több tagállam támogatja, és ha a beruházás a támogatás nyújtását követő két hónapon belül befejeződik.

8. A koronavírus-járvány elleni küzdelem szempontjából releváns termékek gyártásának támogatása közvetlen támogatás, adókedvezmény, visszafizetendő előleg és veszteségfedezeti garancia formájában. A vállalkozások többlettámogatásban részesülhetnek, ha beruházásukat több tagállam támogatja, és ha a beruházás a támogatás nyújtását követő két hónapon belül befejeződik.

9. Célzott támogatás az adófizetés elhalasztása és/vagy a társadalombiztosítási járulék felfüggesztése formájában a járvány által legsúlyosabban érintett ágazatok, régiók vagy vállalkozástípusok esetében.

10. A munkavállalók utáni bértámogatás formájában nyújtott célzott támogatás a koronavírus-járvány által legsúlyosabban érintett ágazatokban vagy régiókban működő olyan vállalkozások bérköltségeihez, amelyek a koronavírus-járvány miatt egyébként kénytelenek lennének munkavállalókat elbocsátani.

11. Célzott feltőkésítési támogatás nem pénzügyi vállalatok részére, amennyiben nem áll rendelkezésre más megfelelő megoldás. Az egységes piacon folyó verseny indokolatlan torzulásának elkerülését szolgáló biztosítékok: a beavatkozás szükségességére, megfelelőségére és nagyságrendjére vonatkozó feltételek; az állam vállalkozások tőkéjében való részvételére és az ellentételezésre vonatkozó feltételek; az érintett vállalkozásban való állami részesedés megszüntetésére vonatkozó feltételek, beleértve az osztaléktilalmat és a felső vezetés javadalmazásának felső határát; a kereszttámogatás tilalma és a felvásárlási tilalom, valamint a versenytorzulást korlátozó további intézkedések; átláthatósági és jelentéstételi követelmények.

12. A fedezetlen állandó költségek támogatása azon vállalkozások esetében, amelyek árbevétele a figyelembe vett időszakban 2019 azonos időszakához képest a koronavírus-járvánnyal összefüggésben legalább 30%-kal csökkent. A támogatás vállalkozásonként legfeljebb 12 millió euróval járul hozzá a kedvezményezettek bevételei által nem fedezett állandó költségekhez.

13. A fenntartható helyreállítást célzó beruházások támogatása a magánberuházások támogatása érdekében, a válság miatt a gazdaságban felhalmozódott beruházási hiány leküzdésének ösztönzőjeként. Ezt az eszközt a tagállamok a zöld és digitális átállás felgyorsítására használhatják.

14. Fizetőképesség-támogatás a magánforrások mozgósítása és azok kis- és középvállalkozásokba (kkv-k) – köztük induló vállalkozásokba és kisméretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatokba – irányuló beruházások rendelkezésére bocsátása céljából.

A Bizottság az ideiglenes keret feltételeinek teljesülése esetén azt is lehetővé fogja tenni, hogy a tagállamok 2023. június 30-ig az ideiglenes keret alapján nyújtott visszafizetendő eszközöket (pl. garanciákat, kölcsönöket, visszafizetendő előlegeket) más támogatási formáká, például közvetlen támogatássá alakítsák át.

Az ideiglenes keret lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy valamennyi támogatási intézkedést kombinálják egymással, kivéve az ugyanazon hitel tekintetében nyújtott és az ideiglenes keretben meghatározott küszöbértékeket meghaladó hiteleket és garanciákat. Lehetővé teszi továbbá a tagállamok számára, hogy az ideiglenes keret alapján nyújtott valamennyi támogatást összekapcsolják az elsődleges mezőgazdasági ágazatban működő vállalatok esetében három pénzügyi év alatt legfeljebb 25 000 euró, a halászati és akvakultúra-ágazatban működő vállalatok esetében három pénzügyi év alatt legfeljebb 30 000 euró, az összes többi ágazatban működő vállalatok esetében pedig három pénzügyi év alatt legfeljebb 200 000 euró összegű csekély összegű támogatás nyújtásának meglévő lehetőségeivel. A tagállamoknak ugyanakkor kötelezettsé-

get kell vállalniuk arra, hogy elkerülik az ugyanazon vállalatokat célzó támogatási intézkedések indokolatlan halmozását annak érdekében, hogy a támogatást azok tényleges szükségleteinek kielégítésére korlátozzák.

Az ideiglenes keret továbbá az Unió állami támogatásra vonatkozó szabályaival összhangban kiegészíti a koronavírus-járvány társadalmi-gazdasági hatásainak enyhítése érdekében már a tagállamok rendelkezésére álló számos más lehetőséget. A Bizottság 2020. március 13-án elfogadta a Covid19-járvány nyomán hozott koordinált gazdasági válaszcselekedésekről szóló közleményt, amely meghatározta ezeket a lehetőségeket. A tagállamok például olyan, általánosan alkalmazható változtatásokat vezethetnek be a vállalkozások javára (például adók halasztott fizetése, vagy a csökkentett munkaidő támogatása minden ágazat-

ban), amelyek nem tartoznak az állami támogatási szabályok hatálya alá. Emellett kártalaníthatják is a vállalkozásokat a koronavírus-járvány közvetlen következményeként elszenvedett károkért.

Az ideiglenes keret 2022. június 30-ig lesz érvényben, kivéve a fenntartható helyreállításra irányuló beruházási támogatást, amely 2022. december 31-ig lesz érvényben, valamint a fizetőképesség-támogatást, amely 2023. december 31-ig lesz érvényben. Az ideiglenes keret hatodik módosításával bevezetett ezen két eszköz lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy közvetlen ösztönzőket teremtsenek a magánberuházások számára a gazdaság beindítása, valamint gyorsabb, zöldebb és digitálisabb helyreállítása érdekében.

*Európai Bizottság
magyarországi képvisellete*

Februárban 6,7 százalékkal csökkent az új autók forgalomba helyezése az EU-ban

Az Európai Unióban februárban gyorsult az új autók eladásának éves csökkenése januárhoz képest, és már a nyolcadik egymást követő hónapban csökkent a forgalomba helyezések száma az ellátási láncok problémái miatt.

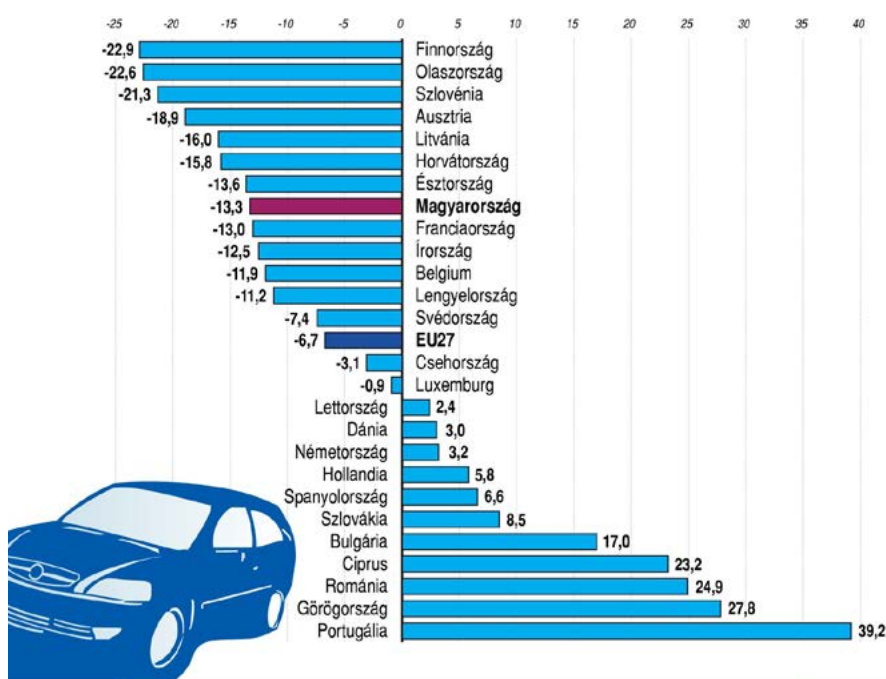
Az európai autógyártók szakmai képviselati szervezete, az ACEA honlapjára felkerült adatok szerint februárban 719 ezer 465 új autót helyeztek forgalomba az Európai Unióban, ez 6,7 százalékkal elmarad a tavaly februári 771 ezer 349-től. Januárban 6 százalék volt az éves visszaesés – olvasható az MTI jelentésben.

Az idei első két hónapban 1 millió 402 ezer új autó került forgalomba az EU-ban, 6,4 százalékkal kevesebb az egy évvel korábbi 1 millió 498 ezernél.

Idén februárban vegyesen alakult az értékesítés a négy legnagyobb európai autópiacon: Olaszországban 22,6 százalékkal, Franciaországban pedig 13 száza-

Az autópiacon az Európai Unió tagállamaiban

(új személygépkocsik eladásának változása előző év azonos időszakához képest, százalék)

Forrás: Eurostat / MTYA Sajtóarchívum / MTI | | www.mti.hu

EURÓPAI UNIÓ

lékkal adtak el kevesebb új járművet, miközben az értékesítés Spanyolországban 6,6 százalékkal, Németországban 3,2 százalékkal nőtt.

Az Európai Unióban februárban Finnországban és Szlovéniában csökkent a legnagyobb mértékben az eladott új autók száma, 22,9 százalékkal, illetve 21,3 százalékkal. A legnagyobb éves növekedés pedig Portugáliában volt 39,2 százalékkal és Görögországban 27,8 százalékkal.

Magyarországon februárban 9449 új autót helyeztek forgalomba, 13,3 százalékkal kevesebbet a tavaly februári 10 ezer 896-nál. Az idei első két hónapban eladott új autók száma Magyarországon 11,3 százalékkal, 17 ezer 537-re esett az egy évvel korábbi 19 ezer 764-ről az ACEA honlapján szereplő adatok szerint. *MTI*

Februárban újabb rekordot ért el az euróövezeti infláció

Az euróövezet éves inflációs rátája idén februárban új rekordra, 5,9 százalékra emelkedett a januári 5,1 százalékról – közölte az Európai Unió statisztikai hivatala, az Eurostat végleges adatként. A március elején ismertetett előzetes adat alacsonyabb, 5,8 százalékos éves inflációról szólt.

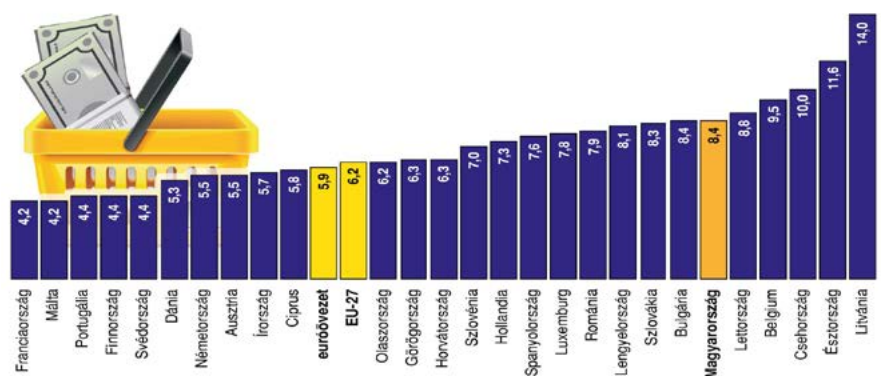
Továbbra is az energiaárak emelkedtek a legnagyobb mértékben, 32 százalékkal éves bázison a januári 28,8 százalékkal szemben. Ezt követik az élelmiszerek, alkohol és dohányárak 4,2 százalékos áremelkedése a januári 3,5 százalék után. A nem energetikai célú ipari termékek ára 3,1 százalékkal emelkedett az előző havi 2,1 százalékkal szemben, a szolgáltatások ára pedig 2,5 százalékkal a januári 2,3 százalék után.

A maginfláció, amely nem tartalmazza az energia, az élelmiszerek, az alkohol és a dohány árát, februárban 2,7 százalékra gyorsult a januári 2,3 százalékról. Az inflációs ráta csaknem háromszorosa az EKB 2 százalékos céljának, és a 2022 elejére az infláció tetőzésébe vetett remény az Ukrajna elleni orosz háború miatt elszállt. Az Európai Unióban a februári infláció 6,2 százalék volt a januári 5,6 százalék után.

A legalacsonyabb éves inflációt februárban Máltán és Franciaországban jegyezték fel (egyaránt 4,2 százalékot),

Infláció az Európai Unió tagállamaiban

(2021. február/2022. február, a fogyasztói árak 12 havi változása)

Forrás: Eurostat / MTVA Sajtóarchívum / MTI | | | www.mti.hu

illetve 4,4 százalékot Portugáliában, Finnországban és Svédországban. A legmagasabb ráta Litvániában volt 14 százalékkal, illetve Észtországban 11,6 százalékkal és Csehországban 10 százalékkal. Januárhoz képest februárban

két tagországban csökkent és 25-ben nőtt az éves infláció.

Az Eurostat kimutatása szerint Magyarországon a februári éves infláció 8,4 százalék volt a januári 7,9 százalék után.

MTI

Van jövője a munkának – másként, máshol

„Be kell vinni a tantermet a munkahelyekre és a munkahelyet a tantermekbe” – írják a szerzők a könyvben, amikor a jövő munkájával kapcsolatos fejleményeit elemzik. Mindez azt vetíti előre, hogy a tanulás, az oktatás és a valóságos munka a jövőben sokkal inkább összefonódik, mint ma, és a képzésnek, tanulásnak valóban soha nem lesz vége.

A [versenyképességet adó] technológia-intenzitáshoz meghatározó jelentőségű világelsőosztályú technológia átvétele, s olyan dolgozói állomány, amely jártas e technológia optimalizálásában. Mulligan itt egy cég digitális átalakításának mélyreható történetét kínálja, és egy útmutatót ahhoz, miként képezzük ki a jövő dolgozóit” – írja Satya Nadella, a Microsoft elnöke a könyvről. A könyvben ez szerepel a jövőbeni változásokról: „Az automatizálás többé nem a jövőkutatók vesszőparipája, hanem a vezetők mai generációjának szorongató feladata a magán és a közzsférában.”

»Ami elromolhat, elromlik« szól Murphy törvénye. Ami nagy haszonnal megvalósítható, azt megcsinálják – ez a gazdaság törvénye, arra is, milyen megfontolások mentén alakulhat a munka jövője a robotok korában. A vonat robog felénk – fel tudunk kapaszkodni, vagy elűt?

Deanna Mulligan a biztosítási szektorban dolgozott a Fortune 300-as csúcslistán szereplő cég elnök vezérigazgatójaként. A jövőbeni fenyegető bizonytalanságok alakulásának szakértőjeként képes útmutatást és gyakorlati tanácsokat adni a felkészüléshez a rohamléptekkel közeledő kihívásra, amely – ő is írja – a legnagyobb az emberiség életében. 2017-ben a Fortune a 46. legbefolyásosabb nőként rangsorolja, említve, hogy 3 évvel korábban is szerepelt az 50-es listán, s hogy a cége – Guardian Life Insurance – a vezetésével öt év alatt 5 milliárdról 25 millióra növelte ügyfelei számát. 2019-ben ismét a listán 49. ként. Magas szakmai pozícióit az internetes források hosszan sorolják.

Greg Shawról a LinkedIn: „számos könyv /társ/ szerzője üzletről, technológiáról, társadalomról.” Hit Refresh – Utazás a Microsoft lelkének legmélyére egy közös, jobb jövő felé c. könyvről a Magyar Gyárpar 2018/7. számában szóltunk.

Deanna Mulligan
és Greg Shaw

A MUNKA JÖVŐJE
Okoscégek a holnap
munkavállalóiért

Pallas Athéné Könyvkiadó,
2021

„A következő 10-15 évben a munkát és az életet a társadalom minden szintjén át kell alakítani. A kibontakozó technológia majd minden munkát forradalmasítani fog, egy részüket felszámolja, és a munkának olyan új formáit hozza létre, amelyeket majd még fel kell fogunk. Miként tudunk túlélni és boldogulni e drasztikus átalakulás sodrában? Mulligan gyakorlatias nyitott-gondolkodású betekintést kínál az automatizálás következményeibe, szintúgy abba, hogy miért a magánszektorban kell élére állnia egy értékalapú válasz kialakításának. Az oktatást a középpontba állítva, azzal áll elő, hogy a munkaerő körében bekövetkező felfordulásra a megoldás az emberek és a cégek átképzésében rejlik, a gyors változáshoz való alkalmazkodásban. Az élethosszig tanulást segítő lehetőségek megteremtésével, amelyek áttörik a határokat az iskola és a munkahely között, a cégek elősegíthetik alkalmazottaik személyes és szakmai jólétét és annak kiteljesedését. Felhasználva a saját tapasztalatait, a történelmi példákat és a jelentéseket a frontvonalakból, ahol ezek kérdések kibontakoznak, Mulligan részletezi, hogyan tudnak a vállalati vezetők felkészülni és válaszokkal szolgálni a rombolva újat teremtő technológiákra. Könyve keretrendszert ad a konkrét és jelentőségteljes cselekvésre, s ezzel alapvető olvasmány az átalakuláshoz, amely a következő évtizedet formálja, s túl is megy azon” – írja egy elemző a könyv kapcsán.

„Soha korábban nem kellett szembenéznünk ilyen válsággal. És soha korábban nem tárult fel előttünk ilyen lehetőség. Ha az üzleti vezetők felveszik a harcot, akkor a nagy kihívásokat nagy ötletekké formálhatjuk, azokat meg nagy lehetőségekké” – olvasható a könyvben.

Dr. Osman Péter